

Cartea Faptele apostolilor

Îndrumar de studiu

LECTȚIA
DOI

STRUCTURA ȘI
CONȚINUTUL

THIRD MILLENNIUM

MINISTRIES

Biblical Education. For the World. For Free.

Pentru materiale video, suporturi de curs și alte resurse, vizitați Third Millennium Ministries la adresa thirdmill.org.

CUPRINS

Schemă	2
Notițe	Error! Bookmark not defined.
Întrebări recapitulative	Error! Bookmark not defined.
Întrebări aplicative.....	32

Cum se folosește această lecție și acest îndrumar de studiu

- **Înainte de urmărirea lecției filmate**
 - **Pregătire** — Terminați toate lecturile recomandate.
 - **Programați-vă pauze** — Analizați schema și codurile de timp pentru a stabili unde să începeți și unde să terminați o anumită porțiune a lecției. Lecțiile IIIM au foarte multe informații, așa că s-ar putea să doriți să vă programați niște pauze. Acestea ar trebui programate la titlurile importante din schemă.
- **Când urmăriți lecția filmată**
 - **Notițe** — Folosiți secțiunea Notițe pentru a urmări lecția și a lua notițe suplimentare. Mare parte a ideilor principale sunt deja rezumate în notițe, dar asigurați-vă că adăugați la ele propriile notițe. Ar trebui să adăugați și informații detaliate care să vă ajute să vă amintiți, să descrieți și să susțineți ideile principale.
 - **Opriti/rulați din nou porțiuni din lecție** — S-ar putea să vă fie de folos să opriți sau să rulați din nou filmul în anumite puncte pentru a lua notițe suplimentare, a recapitula concepte dificile sau a discuta puncte de interes.
- **După urmărirea lecției filmate**
 - **Întrebări recapitulative** — Răspundeți la întrebările recapitulative în spațiul corespunzător. La întrebările recapitulative ar trebui să se răspundă individual, nu în grup.
 - **Întrebări aplicative** — Întrebările aplicative sunt indicate pentru teme scrise sau ca subiecte pentru discuții în grup. Pentru teme scrise, se recomandă ca răspunsurile să nu depășească o pagină

Schemă

- I. Introducere (0:26)
- II. Strategia retorică (1:34)
 - A. Scopul declarat (2:52)
 - 1. Relatarea istorică (3:57)
 - 2. Mesajul evangheliei (10:54)
 - B. Sprijinirea pe autoritate (13:01)
 - 1. Cuvintele (14:16)
 - 2. Faptele (21:23)
 - C. Tiparul structural (23:53)
 - 1. Declarațiile rezumative (24:11)
 - 2. Creșterea bisericii (27:06)
- III. Conținutul (30:52)
 - A. Ierusalimul (33:07)
 - B. Iudeea și Samaria (38:25)
 - C. Marginile pământului (40:58)
 - 1. Fenicia, Cipru și Antiohia (41:28)
 - 2. Cipru, Frigia și Galatia (44:07)
 - 3. Asia, Macedonia și Ahaia (46:34)
 - 4. Roma (49:16)
- IV. Aplicația actuală (52:30)
 - A. Caracterul literar (52:49)
 - 1. Selectiv (54:04)
 - 2. Episodic (56:33)
 - 3. Indirect (57:57)
 - B. Puncte de discontinuitate (1:05:38)
 - 1. Vremuri diferite (1:06:44)
 - 2. Circumstanțe diferite (1:09:59)
 - C. Puncte de continuitate (1:13:06)
 - 1. Același Dumnezeu (1:13:24)
 - 2. Același obiectiv (1:15:06)
 - 3. Aceași evanghelie (1:17:24)
- V. Concluzie (1:20:16)

Notițe

I. Introducere

Ne ajută să știm încotro se îndreaptă istorisirea și ce metode sau strategii literare a folosit Luca.

II. Strategia retorică

Este important să ne familiarizăm cu felul în care își convinge autorul cititorii de punctele lui de vedere.

A. Scopul declarat

1. Relatarea istorică

Luca a fost foarte preocupat să scrie o istorie adevărată a bisericii primare.

Preocuparea lui Luca față de istoria adevărată (Luca 1:1-3):

- Referire la lucrurile care s-au împlinit între noi.
- A consultat martori oculari.
- A investigat detaliile cu atenție.
- A scris o relatare sistematică.

Dumnezeu:

- Se revelează în istoria adevărată, în spațiu și în timp.
- Lucrează prin istorie pentru a-Și aduce mântuirea și judecata.

Luca nu a căutat să scrie o ficțiune pioasă; el a avut intenția să redea istoria adevărată:

- A făcut să fie ușor să-i verificăm afirmațiile sau să le dovedim netemeinicia.
- Cititorii îi puteau examina cercetările în mod independent.

Luca a fost un istoric de încredere:

- Cunoștea terminologia istorică specifică (Fapte 28:7).
- A descris acțiunile lui Pavel de la bordul corăbiei într-un mod care a fost confirmat de cercetările istorice (Fapte 27:21-26).

Adevărul veșnic al lui Dumnezeu nu este detașat de realitățile vieții.
Mântuirea vine în și prin istoria adevărată.

2. Mesajul evangheliei

Luca voia ca cititorii săi să adopte anumite perspective despre semnificația teologică a evenimentelor istorice pe care le-a relatat în cartea Fapte.

Luca a văzut lumea și toată istoria prin lentilele domniei și împărăției lui Hristos.

B. Sprijinirea pe autoritate

Luca nu a susținut adevăruri istorice și teologice pe baza propriei autorități, ci a autorității lui Hristos și a apostolilor Săi.

1. Cuvintele

Luca a consemnat mărturia martorilor oculari aleși de Domnul.

Cel mai proeminent mod în care Luca a prezentat cuvinte cu autoritate a fost prin consemnarea cuvântărilor.

Cam 30% din Fapte sunt:

- discuții
- dialoguri
- monologuri
- predici
- prezentări orale

Cuvântările din Fapte:

- Ne arată cine au fost liderii bisericii primare și părerea lor despre multe probleme.
- Ne arată ce au fost dispuși ucenicii să sufere de dragul lui Hristos.
- Dau mărturie despre slujirea apostolilor față de Hristos.
- Consemnează instrucțiunile apostolilor pentru zidirea împărăției Sale.
- Autorizează perspectivele lui Luca asupra istoriei bisericii primare.

Cuvântările reprezintă învățături apostolice autorizate.

Cuvântările sunt reprezentări precise ale cuvântărilor reale întrucât au:

- stiluri diferite
- contexte specifice
- vorbitori individuali
- rezumate recunoscute

2. Faptele

Duhul Sfânt i-a împuternicit pe apostoli în moduri miraculoase care au validat mesajul lor privitor la evanghelie.

Luca a consemnat cuvintele și faptele autorizate pentru a-și convinge cititorii de adevărul relatărilor sale.

C. Tiparul structural

1. Declarațiile rezumative

Comentarii ale autorului: când un scriitor face comentarii explicite referitoare la ceea ce se întâmplă în relatările sale

În Fapte, Luca a făcut numeroase comentarii în calitate de autor.

Unul din modurile în care a comentat Luca evenimentele din cartea sa a fost prin declarații rezumative.

Luca a folosit declarații rezumative pentru șase perioade de timp din istoria sa:

- Ierusalimul

- Iudeea și Samaria

- Antiohia Siriei

- Cipru, Frigia și Galatia

- Asia, Macedonia și Ahaia

- Roma

2. Creșterea bisericii

Luca a menționat în mod regulat două perechi de forțe:

- În cadrul bisericii:
 - creșterea internă — efectele pozitive ale evangheliei în cadrul comunității creștine

 - tensiunea — probleme, întrebări, controverse și lupte

 - relația reciprocă

- În afara bisericii:
 - creșterea exterioară — creșterea numerică a bisericii prin adăugarea de noi membri

 - opoziția — conflict între biserică și lumea necredincioasă

 - relația reciprocă

Fiecare secțiune majoră din cartea Fapte descrie creșterea evangheliei pe măsură ce se răspândea prin mărturia bisericii primare.

III. Conținutul

Luca a descris dezvoltarea bisericii ca realizarea parțială a împărăției lui Dumnezeu pe pământ.

Isus i-a instruit pe apostoli să vestească evanghelia mai întâi în Ierusalim și apoi în restul lumii.

A. Ierusalimul (Fapte 1:1–8:4):

- Capitala vechiului Israel
- Rol central în împărăția lui Dumnezeu în tot Vechiul Testament
- Rol central în lucrarea de slujire a lui Isus
- Lucrarea apostolilor de răspândire a evangheliei și-a avut rădăcinile aici

Notițe

Patru narațiuni majore:

- Revărsarea Duhului (Fapte 1–2)
- Predica lui Petru de la Templu (Fapte 3–4)
- Anania și Safira (Fapte 5)
- Alegerea diaconilor (Fapte 6:1–8:4)

Creșterea internă:

- Însărcinarea apostolilor (Fapte 1)
- Revărsarea Duhului Sfânt (Fapte 2)
- Miracole în Ierusalim (Fapte 3–5)

Tensiune:

- Al doisprezecelea apostol (Fapte 1)
- Minciuna lui Anania și a Safirei (Fapte 5)
- Discriminarea văduvelor eleniste (Fapte 6)

Creșterea exterioară:

- Ziua Cincizecimii (Fapte 2)
- Ioan și Petru întemnițați (Fapte 4)
- Preoți evrei adăugați (Fapte 6)

Opoziția:

- Arestări și bătăi (Fapte 5)
- Martiriul lui Ștefan (Fapte 7)
- Împrăștierea prin persecuție (Fapte 8)

B. Iudeea și Samaria (Fapte 8:5–9:31):

Două narațiuni principale:

- Lucrarea de slujire a lui Filip (8:5-40)
- Convertirea lui Pavel (9:1-31)

Creșterea internă:

- Noi credincioși umpluți (Fapte 8)
- Saul făcut apostol (Fapte 9)

Tensiune:

- Punerea Duhului Sfânt sub semnul întrebării (Fapte 8)
- Simon vrăjitorul (Fapte 8)

Notițe

Creșterea exterioară:

- Lucrarea de slujire evanghelistică a lui Filip (Fapte 8)
- Convertirea lui Pavel (Fapte 9)

Opoziția

- Credincioșii persecutați (Fapte 9)
- Tentativa de asasinat a lui Saul (Fapte 9)

C. Marginile pământului (9:32–28:31):**1. Fenicia, Cipru și Antiohia Siriei (9:32–12:25):**

Prima răspândire semnificativă a evangheliei dincolo de Iudeea și Samaria.

- Lucrarea de slujire a lui Petru în Lida și Iope (9:32-43)
- Lucrarea de slujire a lui Petru în Cezareea (9:1–11:12)
- Extinderea evangheliei în Antiohia Siriei (11:13-18)
- Eliberarea lui Petru din temniță (12:1-25)

Notițe

Creșterea internă:

- Neevreeii aduși în biserică (Fapte 10)
- Eliberarea miraculoasă a lui Petru (Fapte 12)

Tensiune:

- Evreeii ezită să-i primească pe neevreeii (Fapte 11)
- Se opun slăbirii restricțiilor alimentare (Fapte 11)

Creșterea exterioară:

- Convertirea lui Corneliu (Fapte 10)
- Lucrarea de slujire a lui Barnaba (Fapte 11)

Opoziția:

- Moartea lui Iacov (Fapte 12)
- Întemnițarea lui Petru (Fapte 12)

2. Cipru, Frigia și Galatia (13:1–15:35):

Evangelhia s-a întins în părțile răsăritene ale Asiei Mici.

- Prima călătorie misionară a lui Pavel (13:1–14:28)
- Conciliul din Ierusalim (15:1-35)

Creșterea internă:

- Întărirea bisericilor (Fapte 14)
- Conciliul din Ierusalim (Fapte 15)

Tensiune:

- Circumcizia și regimul alimentar (Fapte 15)

Creșterea exterioară:

- Prima călătorie misionară (Fapte 14)

Opoziția:

- Pavel respins de necredincioși (Fapte 14)

3. Asia, Macedonia și Ahaia (15:36–21:16):

- A doua călătorie misionară a lui Pavel (15:36–18:22)
- A treia călătorie misionară a lui Pavel (18:23–21:16)

Creșterea internă:

- Instruirea lui Apolo (Fapte 18)
- Învățătură în sinagogi (Fapte 19)

Tensiune:

- Pavel și Barnaba se ceartă (Fapte 15)
- Pavel avertizează biserica (Fapte 20)

Creșterea exterioară:

- mulți convertiți (Fapte 15–21)
- biserici înființate (Fapte 15–21)

Opoziția:

- mulțimi furioase (Fapte 17 și 20)
- zeloții îl urmăresc pe Pavel (Fapte 17 și 20)

4. Ierusalimul și Roma (Fapte 21:17–28:31):

- Mărturia lui Pavel în Ierusalim (Fapte 21:17–23:11)
- Întemnițarea lui Pavel (Fapte 23:12–26:32)
- Drumul lui Pavel spre Roma (Fapte 27:1–28:14)
- Mărturia lui Pavel în Roma (Fapte 28:15-31)

Creșterea internă:

- Neevreii vin la credință (Fapte 21)
- Dispuși să sufere (Fapte 22)

Tensiune:

- Zvon (Fapte 21)
- Tensiune în biserica din Ierusalim (Fapte 21)

Creșterea exterioară:

- Oficiali de rang înalt (Fapte 23–26, 28)
- Predicare fără piedici (Fapte 28)

Opoziția:

- Arestarea și întemnițarea (Fapte 24)
- Întemnițarea în Roma (Fapte 28)

IV. Aplicația actuală

A. Caracterul literar

Dacă dorim să înțelegem Fapte, trebuie să luăm în considerare genul de literatură din care face parte și felul în care acest gen de literatură își comunică ideile.

1. Selectiv

Luca a fost condus de Duhul Sfânt să aleagă detalii care:

- erau cruciale pentru a înțelege lucrarea lui Isus prin apostoli
- îi convingeau pe cititori să îmbrățișeze învățături esențiale

Luca nu a consemnat totul despre această perioadă din istoria bisericii.

Fiecare relatare din Fapte este acolo pentru a-l ajuta pe Luca să-ți atingă scopul dublu.

2. Episodic

Narațiuni individuale:

- Parte din strategia și mesajul lui Luca

- Distinctă

3. Implicit

Două tipuri principale de literatură în Noul Testament:

- Discurs argumentativ (epistolele nou-testamentare):
 - Reprezintă o conversație

 - Dă învățătură în mod direct și explicit

- Discurs narativ (Evangheliile și Fapte):
 - Redă o întâmplare

 - Dă învățătură implicită

Un mod de a evalua și a aplica narațiunea biblică este să vedeți cum reacționează Dumnezeu.

- Emulați convingerile, atitudinile și comportamentul care sunt plăcute lui Dumnezeu

- Evitați-le pe cele care I se opun

Un alt mod de a vedea învățătura implicită a lui Luca este de a observa exemplele.

B. Puncte de discontinuitate

Cu toate că Biblia a fost scrisă pentru noi, nu ne-a fost adresată direct nouă.

1. Vremuri diferite

Activitățile lui Dumnezeu prin apostoli:

- Specifice acelor vremuri și aceluși loc
 - Nemaivăzute până atunci
 - Fundamentale
 - Nu se vor mai repeta niciodată

- Existența apostolilor a fost unică

- Duhul Sfânt a fost turnat în moduri dramatice, miraculoase

2. Circumstanțe diferite

- Evenimentele din Fapte au avut loc în circumstanțele istorice ale primului secol.
- Multe aspecte ale relatărilor lui Luca sunt condiționate de aceste circumstanțe istorice și culturale.

Multe grupuri creștine au încercat să se întoarcă la practicile culturale ale bisericii din primul secol.

De multe ori găsim aplicări diferite ale aceluiași principiu chiar și în cartea Fapte.

C. Puncte de continuitate

1. Același Dumnezeu

- Slujiți și dați mărturie pentru Isus Hristos
- Împuterniciți de Duhul
- Acționați pentru slava și cinstea Tatălui

Dumnezeu a lucrat prin evanghelie în secolul întâi și continuă să facă astfel și azi.

2. Același obiectiv

În Fapte, scopul lui Dumnezeu a fost să Își zidească împărăția în Hristos prin apostoli.

Obiectivul bisericii moderne este să se conformeze misiunii lui Dumnezeu de a-Și zidi împărăția în Hristos.

3. Aceeași evanghelie

Toți avem nevoie de aceeași mântuire.

- Ființele umane sunt căzute, în răzvrătire păcătoasă împotriva lui Dumnezeu, și înstrăinate de El.
- Mântuirea este disponibilă în Hristos.

Notițe

Această evanghelie rămâne aceeași pentru toți oamenii din toate locurile și din toate timpurile.

V. Concluzie

5. Discutați și dați exemple de creștere internă și tensiune, și de creștere exterioară și opoziție, care au avut loc în Iudeea și Samaria.

6. Discutați și dați exemple de creștere internă și tensiune, și de creștere exterioară și opoziție, care au avut loc la „marginile pământului“ și au fost cunoscute în vremea aceea.

9. Ce continuitate există între publicul inițial al lui Luca și noi? Cum afectează ea modul în care aplicăm Fapte în lumea modernă?

Întrebări aplicative

1. De ce este important să interpretăm Fapte corect?
2. Ce relevanță are convingerea că Fapte consemnează istoria adevărată?
3. Care este relația dintre biserică și împărăția lui Dumnezeu pe pământ?
4. Ce moduri de creștere ar trebui să așteptăm de la adunarea noastră? Cum putem obține aceste moduri de creștere?
5. Ce încurajare poate fi găsită în conflict?
6. Ce aprobă și binecuvântează Dumnezeu, și ce dezaprobă sau blestemă? De ce ar trebui să acordăm atenție acestor lucruri?
7. Prin ce se aseamănă circumstanțele noastre cu cele din Fapte? Prin ce diferă? De ce ar trebui să ia în considerare biserica modernă aceste asemănări și diferențe când aplică Fapte la viața oamenilor din zilele noastre?
8. Care este lucrul cel mai semnificativ pe care l-ați înțeles din acest studiu?